

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های خبری

راز توصیه رهبر معظم انقلاب درباره الیاف‌های کربنی چه بود؟

پژوهش‌های خبری
معاونت سیاسی
صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

– گروه تلگرام پژوهش‌های خبری صدا و سیما <https://telegram.me/pajooeshkhabar>

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

1	مقدمه
1	- جدول موضوعات ایف‌های کرنی با تأکید بر توصیه‌های رهبر معظم انقلاب

سه ماه از تأکید رهبر معظم انقلاب خطاب به مسولان سازمان انرژی اتمی درباره ضرورت کوتاه نیامدن در برابر توقعات طرف مقابل در موضوع الیاف کربنی، می‌گذرد. حال با گذشت سه ماه برخی از ابعاد این موضوع روشن شده است. این در حالی است که برخی کشورهای غربی خواستار ارائه اطلاعات اضافی درباره لوله‌های رورتور سانتریفیوژ (که الیاف کربنی نقش اساسی در ساخت این لوله‌ها را دارند) خواستار شده‌اند.

- جدول موضوعات الیاف‌های کربنی با تأکید بر توصیه‌های رهبر معظم انقلاب

منبع	گزاره	موضوع
رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگزاران نظام (1395/03/25)	توقعات طرف مقابل را در زمینه‌ی «الیاف کربن دارای کاربرد در ساخت سانتریفیوژها» و در خصوص «اندازه‌گیری ۳۰۰ کیلو مواد هسته‌ای» مطلقاً قبول نکنید و زیر بار آنها نروید.	تأکید رهبر انقلاب درباره کوتاه نیامدن در برابر زیاده خواهی‌های طرف مقابل در موضوع الیاف کربنی
مقام معظم رهبری در دیدار به دانشجویان (95/04/12)	بنده در این جلسه‌ی کارگزاران در اوایل ماه، راجع به مسائل برجام مفصل صحبت کردم و دو مورد مشخص خاص را انگشت گذاشتم؛ فرض کنید [درباره‌ی] این الیاف کربن که آمریکایی‌ها این جور می‌خواهند [عمل بشود]؛ همان‌جا مسئولین سازمان انرژی اتمی هم حضور داشتند؛ در سخنرانی گفتم آقا، این را زیر بار نروید. این خبر یک مورد جزئی بود اما زیر بار رفتن در این مورد جزئی در قضیه‌ی برجام، به معنای تحمل تحمیل آمریکایی‌ها بود؛ این همان انحراف است. ولو مورد جزئی است اما وارد می‌شویم.	تأکید مجدد رهبر معظم انقلاب درباره صیانت از حقوق ایران درباره الیاف کربنی
	الیاف کربن یکی از مهم‌ترین خانواده‌های الیاف پیشرفته است که استحکام بسیار بالا (بین 7 تا 10 برابر فولاد ساختمانی بسته به گرید الیاف)، چگالی پایین (حدود دو سوم آلومینیوم)، رسانایی الکتریکی بسیار خوب، قابلیت بافت و تولید پارچه، ساخت کامپوزیت‌های سبک و مستحکم و پایداری در برابر حرارت آن را از سایر مواد مهندسی متمایز می‌سازد. مواد اولیه‌ای که در تولید الیاف کربن به کار می‌رود، الیاف اکریلیک ویژه (تولید شده با هدف تبدیل به الیاف کربن) است که بر اساس فناوری‌های پیشرفته و تجهیزات خاص تولید می‌شود. سانتریفیوژ به عنوان وسیله‌ای که تحت نیروهای گریز از مرکز و همچنین تاثیرات دمایی قرار می‌گیرد نیازمند بکارگیری موادی با ساختار بهینه برای بهبود شرایط است به همین دلیل الیاف کربنی می‌توانند مقاومت بسیار بالایی در برابر پیچش‌ها، سایش‌ها و خمش‌های ناشی از نیروهای میدانی داشته باشند که این موضوع یکی از مهمترین مولفه‌ها در تولید قطعات حساس بویژه تجهیزات هسته‌ای است. این مواد بسته به تعداد لایه‌های در هم تنیده مقاومت‌های متفاوتی دارند. کاربرد اصلی الیاف کربنی در حوزه هسته‌ای در ساخت روتورهای ماشین‌های سانتریفیوژ است	الیاف کربنی چیست؟ (کاربرد اصلی الیاف کربنی در ساخت روتورهای ماشین‌های سانتریفیوژ است)

موضوع	گزاره	منبع
روایت علی اکبر صالحی از برنامه ریزی غرب برای ایجاد محدودیت در فروش الیاف کربنی به ایران	الیاف کاربن در خارج تولید می شود نه در داخل. .. روتور با الیاف کاربن تولید می شود. اگر جنس الیاف کاربن را بدانید می توانید سرعت روتور و توان جداسازی سانتریفیوژ را تخمین بزنید. اینها(غربی ها) گفتند شما وقتی روتور می سازید اجازه دهید از الیاف کربن شما نمونه گیری کنیم. بنده گفتیم به چه استنادی می خواهید این کار با کنید؟ نه در پادمان است نه پروتکل الحاقی. این خواسته توجیه پذیر نیست. هر چند ما مشکلی نداریم و این را داریم از خارج می خریم. آنها خودشان می دانستند ولی می خواستند دقیق باشند. ما زیر بار نرفتیم. به بن بست رسیدیم. گفتیم ما پیشنهاد داریم. می گوئیم چقدر الیاف می خواهیم شما در اختیار ما بگذارید و قبل از اینکه در اختیار ما باشد، هر چه خواستید تست کنید. این در برجام اینطور آمد که آنها الیاف مورد نظر ما را تامین کنند. پس نیاز نیست در داخل کشور این الیاف را تست کنند. برجام عملیاتی شد و همان زمان ما اقدام به خرید الیاف کردیم. به چند کشور نامه دادیم ولی جواب نگرفتیم. آن موقع قرار نبود الیاف به کمیسیون برود. ما مدتی که گذشت شروع به تولید روتور توسط الیاف موجود خودمان کردیم. آنها نگران شدند. گفتند باید مطلع باشیم. گفتیم نه، ما طبق برجام عمل می کنیم. این مسئله ادامه یافت و امریکایی ها برای تامین الیاف ورود کردند ولی میزان قابل ذکر نبود. ما گفتیم اصلا نمی خواهیم. کار خود را طبق برجام انجام می دهیم و منابع نهایی را الان داریم می گذرونیم و تقریباً تفاهم نامه ای تنظیم شده ولی نهایی نشده. روی مقدار الیاف بحث داریم. منتظر مصوبه کمیسیون کالاهای دو منظوره هستیم.	صالحی در برنامه گفتگوی ویژه خبری (95/6/20)
بنابر اعلام مدیرکل آژانس انرژی اتمی ایران از 6 تیر 1395 (11 روز پس از تأکید رهبر معظم انقلاب به مسئولان سازمان انرژی اتمی) ساخت لوله روتور را از سر گرفته است.	تمام لوله های روتور اعلام شده، بیلوز و مجموعه های روتور اعلام شده تخا پایش مستمر توسط آژانس هستند، از جمله آن لوله های روتور و بیلوزهایی که از روز اجرا تولید شده اند. (بند 70) همان طور که پیش تر گزارش شد، ایران در تاریخ دوم ماه مه سال 2016 به آژانس اطلاع داد که قصد دارد تولید لوله های روتور را از سر بگیرد. آژانس راستی آزمایی کرد که ایران از تاریخ 26 ژوئن 2016 تولید لوله روتور را از سر گرفته است. بحث های فنی مربوطه بین آژانس و ایران ادامه دارد.	گزارش فصلی آمانو (95/06/18)
درخواست غیرقانونی اتحادیه اروپا درباره ارائه جزییاتی درباره ساخت روتور	اسوشیتدپرس گزارش داد: اتحادیه اروپا در بیانیه ای که به رؤیت این رسانه آمریکایی رسیده از ایران خواسته جزئیات مربوط به تولید یکی از قطعات دستگاه های سانتریفیوژ موسوم به «لوله های روتور» را در اختیار آژانس بین المللی انرژی اتمی قرار بدهد. اتحادیه اروپا در بیانیه خود خواستار «همکاری کامل ایران» در این موضوع در گفت و گو با آژانس شده است. این اتحادیه همچنین از آژانس خواسته هر گونه اطلاعات تازه در این مورد را در اختیار اعضای شورای حکام قرار دهد.	خبرگزاری ها 95/06/27
واکنش سخنگوی سازمان انرژی اتمی درباره درخواست زیاده خواهانه اتحادیه اروپا	براساس برجام باید مشخصات روتورها به آژانس اعلام می شد که این کار انجام شده است. همچنین براساس بند ۸۰،۱ همین ضمیمه باید میزان و موجودی روتورها را اعلام می کردیم که این کار هم انجام شده است..... برخی از کشورها اطلاعات بیشتری را در رابطه با روتورها و الیاف کربن از ایران می خواهند، ما به آنها گفته ایم اگر شما مواد ساخت روتورها را به ما بدهید خودبه خود به این اطلاعات هم دسترسی پیدا می کنید چراکه براساس توافقی که در روز اجرا صورت گرفت اگر آنها به ما مواد لازم را بدهند هم اطلاعات را می توانند در اختیار بگیرند و هم می توانند نمونه ای از آن داشته باشند. ولی اگر ما با مواد خودمان روتورها را بسازیم براساس چارچوب مشخص شده در برجام عمل خواهیم کرد.	95/06/27